

Een kat of kitten kiezen

Een kat kiezen is iets waar je goed over na moet denken, want een huisdier is een hele verantwoordelijkheid. Bovendien blijkt het niet altijd zo eenvoudig te zijn om een kat te kiezen: neem ik een kitten of een volwassen kat, een dier uit het asiel of een raskat, een kater of een poes? Een slimme keuze houdt meer in dan verliefd worden op een lief snoetje!

Voordat je een kat kiest

Voordat je een kat of kitten aanschaft, moet je je een aantal dingen afvragen.

- Heb je voldoende ruimte voor het dier, de kattenbak etc?
- Wat ga je tijdens de vakantie doen met je kat? Als je niet bevriend bent met de burens, kunnen de kosten van oppas of pension aardig oplopen. Past dat in je budget?
- Ben je veel van huis en heb je eigenlijk wel voldoende tijd voor je kat?
- Denk je aan de financiële consequenties van een kat, zoals dierenartskosten? Een verzekering kan een goed idee zijn als je geen gevulde spaarpot hebt.
- Hoe ziet je toekomst eruit? Heb je bijvoorbeeld een kinderwens, neem dan geen angstige of nerveuze kat.
- Heb je al een andere kat? Zo ja, zou die blij zijn met de komst van een soortgenoot (bijvoorbeeld als je kat oud of ziek is, of altijd alleen geweest) of is het iets wat je zelf heel graag wilt?

Kitten of volwassen kat?

Een kitten is natuurlijk vertederend en slechts weinig mensen kunnen zo'n klein pluizebolletje weerstaan. Als je bewust een kat wilt kiezen, is de keuze tussen een kitten en volwassen kat belangrijk.

- Kittens worden snel groot en blaken van de energie. Zo'n hummel kan je huis dus aardig op de kop zetten! Bent je gehecht aan je design-meubels of je kostbare antiek, dan is een kitten geen goed idee.
- Als je vaak van huis bent, kun je beter geen kitten nemen.
- Met een kitten moet je afwachten hoe het zich qua karakter zal ontwikkelen. Een goede fokker of een goed asiel kan je vaak al wel het een en ander zeggen over het diertje, maar dat is geen garantie voor de toekomst.

Met een volwassen kat weet je veel beter wat je in huis haalt.

- De voorgeschiedenis is bij herplaatsers meestal bekend
- Het karakter is uitontwikkeld.
- Volwassen katten zijn bovendien — in het algemeen — een stuk rustiger.
- De keuze aan volwassen dieren is erg groot in asielen en opvangcentra, omdat men vaak eerder voor een kitten kiest.

Heb je al een kat en wil je er een bij, denk dan niet automatisch aan een kitten. In tegenstelling tot wat vaak gezegd wordt, gaat dat niet altijd beter. Kittens passen zich weliswaar makkelijker aan een

nieuwe situatie aan, maar je oudere kat zit niet te wachten op een druktemaker in huis. Je zult niet de eerste zijn bij wie de oude kat van ellende maar naar zolder verhuist. Heb je al een oudere kat, neem dan ofwel twee kittens ofwel een volwassen kat die qua karakter bij je eigen kat past. Zorg in alle gevallen voor een zorgvuldige introductie.

Kater of poes?

Eigenlijk is dit helemaal niet zo belangrijk.

- Er wordt wel eens gezegd dat katers liever zijn, maar de verschillen tussen dieren onderling zijn zo groot dat het karakter belangrijker is dan het geslacht.
- De castratie van de poes is duurder dan die van de kater.
- Katers hebben in het algemeen wat meer ruimte nodig dan poezen.
- Heb je al een volwassen kat in huis en kies je voor een volwassen kat erbij, dan is het karakter belangrijker dan het geslacht. Bedenk echter wel dat poezen van nature al in poezengroepen leven, dus poes bij poes is zeker aan te bevelen, ook bij kittens.
- Oudere poezen zijn niet dol op jonge katertjes.
- Kies je twee kittens uit een nest, dan is iedere optie mogelijk.

Asielkat of raskat?

Dat is een keuze die je zelf moet maken. Het voordeel van raskatten is dat er vaak veel bekend is over het karakter van het dier. Bij een goede fokker kun je de nodige informatie krijgen over de lijnen waaruit het dier stamt. Denk er wel aan dat een kat geen automaat is: ook binnen het ras kunnen grote karakterverschillen tussen individuen optreden.

Asielkatten zijn echt niet altijd kneusjes. Veel dieren belanden helaas in een opvang omdat hun baasjes overlijden, verhuizen, scheiden of op vakantie gaan. Een kat kan bijvoorbeeld heel bang zijn voor kleine kinderen, agressief worden in het gezin en daarom naar het asiel gebracht worden, terwijl dezelfde kat bij tweeverdieners de perfecte huisgenoot kan zijn. Er zitten elk jaar weer duizenden lieve dieren in opvangcentra die een warm huisje verdienen, daar zit ongetwijfeld ook het perfecte dier voor jou bij. Sluit het asiel of de kattenopvang daarom niet bij voorbaat uit. Overigens kun je raskatten soms ook in het asiel vinden.

Maakt de kleur nog uit?

Over de relatie tussen kleur en karakter doen veel verhalen de ronde. Zo zouden driekleuren altijd pittig zijn, zwart-witte katten agressief en zwarte katten socialer. Er is nooit grondig onderzoek naar gedaan, dus eigenlijk weten we het gewoon niet. Een ding is wel zeker: zwarte katten zijn absoluut niet populair en blijven daarom vaak in het asiel zitten.

Kies dus gewoon die leuke kat die je aanspreekt: 'klik' is belangrijker dan 'kleur'!

De prijs van een kat

Uit een onderzoek van NIBUD uit 2008 bleek dat maar liefst 54% van de eigenaren niets betaald heeft voor de aanschaf van zijn of haar kat. Maar is een 'gratis' kat ook echt gratis oftewel: wat is de prijs van een kat?

Raskatten

Van raskatten is bekend dat ze geld kosten. De prijs is afhankelijk van o.a. de populariteit en/of de exclusiviteit van het ras, de kwaliteit van de ouderdieren en nog veel meer factoren. De prijs van een kat kan uiteenlopen van een paar honderd euro tot meer dan 1000 euro.

Een goede fokker maakt veel kosten voor een kitten. Raskatten moeten aan allerlei eisen voldoen, ze worden meermaals getest op eventuele erfelijke aandoeningen en als het goed is krijg je een goed gesocialiseerd en gezond dier mee van 13 weken oud, dat twee keer geënt is, gechipt is en een stamboom heeft. Controleer vooral of de fokker aangesloten is bij een rasvereniging, want soms wordt er met die stamboom geknoeid.

Volwassen ras-herplaatsers (altijd gecastreerd) zijn vaak goedkoper, die kun je al voor 100 tot 200 euro aanschaffen.

Maar wat is nu een raskat? Een kat zonder stamboom is géén raskat, zo eenvoudig ligt het.

Ook al is pa een bloedmooie Pers mét stamboom of is ma een heuse Siamees, zonder stamboom is het 'gewoon' een huiskat en moet je er ook zeker niet de hoofdprijs voor betalen.

Asielkatten

Als je een kat uit een asiel of een opvang haalt, betaal je daar een bedrag voor. De prijs van een kat hangt af van het asiel. Soms zit er meteen een castratie (met korting) bij inbegrepen, maar ga er van uit dat je een kitten of kat kunt aanschaffen vanaf ongeveer 80 euro.

Dat lijkt misschien veel, maar bedenk dat je in alle gevallen een kitten krijgt dat ontwormd, geënt én gechipt is. Laat je dat zelf doen bij de dierenarts, dan ben je altijd duurder uit.

Een (half)volwassen kat is bovendien in alle gevallen ook al gecastreerd.

Asiels en opvangcentra maken hoge kosten om de binnengekomen dieren gezond te maken en te houden. Sommige katten zitten soms wel een jaar in het asiel, dat kost ook geld. Al die zorg zit verwerkt in de prijs van een kat. Asiels maken geen winsten op het plaatsingsgeld!

Het kitten van Marktplaats of van de burens

Dat is in vrijwel alle gevallen gratis. Denk je... Lees nog maar eens de paragraaf hierboven en vraag bij je dierenarts na wat ontwormen, enten en chippen kost!

Bedenk ook dat een kitten van Marktplaats of vergelijkbare sites afkomstig kan zijn van een broedfokker, die allesbehalve vriendelijk omgaat met de moederdieren.

De prijs van een kat

Heb je geen geld om een kat of kitten aan te schaffen, dan is er ook geen geld voor verzorging en voedsel. Dat klinkt hard, maar dieren kosten nu eenmaal geld en als eigenaar heb je je

verantwoordelijkheid.

De aanschaf van een kitten

Overweeg je de aanschaf van een kitten? Een kitten in huis halen is natuurlijk erg leuk en spannend. Een kat zal minstens 15 jaar deel uitmaken van je leven, dus het is iets om goed over na te denken. Wordt het een kitten van Marktplaats, van de burens of uit een asiel? Lees eerst deze tips.

Waar haal ik een kitten vandaan?

Kies je kitten zorgvuldig. Of het nu bij een particulier of bij een officiële fokker vandaan komt, het moet een levendig gezond diertje zijn, zonder natte oogjes, met een mooie vacht. Kijk bij particulieren en fokkers ook naar de andere dieren in het huis: is de moeder erbij en ziet ze er gezond uit, is het er schoon, groeien de dieren op in huiselijke kring?

Een kitten uit het asiel

De asiels en opvangcentra zitten vol met kittens, dus mijn advies is om daar als eerste te gaan kijken. Asielkatten zijn echt geen kneusjes! Men schrikt soms terug voor het bedrag dat een asiel vraagt voor een kitten, want tenslotte worden ze vaak op internet of via briefjes in de supermarkt gratis aangeboden. Bedenk echter wel dat je een kitten van een particulier in vrijwel alle gevallen nog moet ontwormen, twee keer moet laten inenten en moet laten chippen. Dit bedrag valt vaak veel hoger uit dan wat je in een asiel voor een kitten betaalt! Bovendien kun je via een asiel soms korting krijgen op de sterilisatie/castratie van je kat.

Of toch een kitten van een particulier?

Pas op met zgn. particulieren die meerdere nestjes, soms van verschillende rassen, aanbieden. Vrijwel altijd zijn dit broedfokkers, die hun dieren gruwelijk misbruiken door ze nest na nest te laten krijgen. Als een moederpoes 'op' is, wordt ze niet al te zachtzinnig gedood. Werk hier niet aan mee en kijk zorgvuldig waar je kitten vandaan komt. Kies voor de zekerheid van een asiel, goede opvang of erkende fokker. Op Marktplaats zitten goedwillende particulieren, maar er zijn ook veel malafide handelaren te vinden.

Wanneer mag een kitten bij de moeder weg?

- **Het is wettelijk verboden om kittens die jonger zijn dan 7 weken bij de moeder weg te halen.** Zes weken, een veelgenoemde leeftijd om een katje in huis te nemen, is dus veel te vroeg!
- Veel particulieren doen kittens vroeger weg of zeggen dat het katje ouder is dan 7 weken. Wil je kunnen inschatten hoe oud het kitten van je keuze is, kijk dan op de website van Praktijk voor Kattengedrag bij [Kittenleeftijd](#). Daar kun je aan de hand van foto's en omschrijvingen zien hoe een kitten zich ontwikkelt.

- Een uitzondering op deze regel zijn natuurlijk moederloze kittens of kittens die in slechte omstandigheden opgroeien. Die kunnen beter snel worden weggehaald, maar moeten dan wel liefst nog een aantal weken bij leeftijdsgenootjes blijven.
- Als ze **negen weken oud** zijn, horen kittens hun eerste enting te krijgen. Vervolgens blijven ze dan nog een weekje bij de eigenaar of in het asiel om zeker te zijn dat het kleintje geen reactie op de enting heeft. Daarna kan het in principe naar een nieuw huis.
- In de periode van 7 tot 12 weken leren kittens **omgaan met andere katten**, ze doen dan een belangrijk deel van hun sociale vaardigheden op. Veel gedragsproblemen komen voort uit het feit dat katjes veel te jong bij hun moeder worden weggehaald. Niet verwonderlijk als je weet dat in de natuur kittens pas met 14 weken zelfstandig worden!
- Hoe lang een kitten dan wél bij de moeder moet blijven, is een onderwerp van veel discussie. Wat mij betreft is **tien tot elf weken prima**.
- Heb je een katje op het oog dat bij een particulier persoon vandaan komt en wil deze het diertje te vroeg weg doen, vraag dan of het katje nog een paar weken mag blijven. Bied desnoods aan om gedurende die weken het voer te betalen.

Een of twee kittens?

Dat hangt vooral van je leefsituatie af.

Eén kitten alleen gaat zich snel vervelen en kan de boel behoorlijk op de kop zetten. Werk je bijvoorbeeld hele dagen of ben je om andere reden veel afwezig, dan is het veel beter om twee kittens nemen.

Ook als je een oudere kat hebt, kun je beter twee kittens erbij nemen, zodat ze elkaar kunnen bezighouden en de oudere kat met rust laten. Twee kittens zorgen voor meer werk (extra kattenbakken) en meer drukte in huis, maar voor de katjes is het vaak beter en ook leuker. Bij een jongere kat of in een kattengroep kun je prima één kitten zetten.

Ben je veel uithuizig, dan is een huisdier géén goed idee. Ook al zijn ze met zijn tweetjes, de kittens hebben recht op aandacht en menselijke warmte.

Kitten bij andere of oudere katten

Heb je al één of meerdere katten, dan wordt de situatie iets anders. Je andere katten vragen meestal niet om een kitten erbij! Heb je een stabiele kattengroep, laat het dan zo en plaats er liever geen extra katten bij. Er is een grote kans dat de onderlinge relatie verstoord raakt.

Heb je een goede reden om een kitten bij een volwassen kat te zetten, dan kan dat natuurlijk. Tenzij je kat al echt op leeftijd is of altijd alleen gewoond heeft. Een oudere kat weet een druk kitten niet echt te waarderen en je doet hem daar beslist geen plezier mee. Neem in zo'n geval liever twee kittens zodat ze aanspraak aan elkaar hebben.

Neem de tijd om je kitten voor te stellen aan de andere katten.

Karakter kiezen

Ook al zijn kittens nog heel jong, vaak is er toch al iets over hun karakter te zeggen. In elk nest zit altijd wel een nieuwsgierig, ondernemend diertje en eentje die altijd het laatst is en wat verlegen

oogt. Vraag aan de fokker hoe die het dier zou omschrijven. Heb je een druk gezin, neem dan bijvoorbeeld geen rustig, teruggetrokken katje.

Houd er in alle gevallen rekening mee dat een kitten veel drukte oplevert en je huis behoorlijk op de kop kan zetten. Klimmen, ravotten, dingen omgooien: het hoort er allemaal bij. Ben je erg gehecht aan je verzameling dure vazen, kies dan voor een rustige oudere kat.

Introductie van het kitten in huis

Een veel gemaakte fout bij het introduceren van een nieuw kitten is het plompverloren in de kamer zetten van de nieuwkomer. Zowel kitten als aanwezige kat schrikken enorm, gaan blazen en dan heb je al meteen een groot probleem.

Zet het kitten dus eerst een halve of hele dag (of een nachtje) in een eigen kamertje met eten, drinken en kattenbak zodat het tot rust kan komen. Ga dan pas de volgende dag aan de slag om de dieren voorzichtig aan elkaar laten wennen.

Voorkom dierenleed, caastreer op tijd!

Misschien is je kitten afkomstig van een particulier waarvan de poes ongewenst zwanger is geworden of is het een gedumpt katje uit het asiel. In alle gevallen is het belangrijk om zelf géén bijdrage te leveren aan het enorme probleem van ongewenste dieren en zwerfkatten: laat je kat op tijd castreren/steriliseren.

Let op: poezen kunnen al met 4 maanden drachtig worden! Wees extra voorzichtig als je een broer en zus uit één nest hebt. Overleg met je dierenarts wat het beste is in jouw situatie.

Castreren is noodzakelijk. Bedenk dat een ongecastreerde kater door het vele sproeien niet in huis te handhaven is. Hij zal bovendien op zoek gaan naar krolse poezen. Dat levert veel risico's op: hij kan ver van huis raken en de weg niet meer terug vinden of als zwerfkat naar het asiel gebracht worden. De kans op verkeersongelukken is voor een kater op het liefdespad groter dan bij huiskatten. En ten slotte vechten ongecastreerde katers meer, waardoor ze kans hebben op verwondingen én op kattenaids!

Voor de poes geldt dat regelmatig krols zijn geen pretje is. Het kan gezondheidsrisico's voor het dier opleveren en veel overlast voor jezelf veroorzaken in de vorm van onzindelijkheid. Krolse poezen kunnen gaan dwalen op zoek naar een kater en hebben daardoor meer kans op ongelukken.

Wat heb je nodig voor een kat of kittens?

Een goede start voor je nieuwe kat of kittens

Ben je van plan je eerste kat of kittens in huis te halen? Bereid je goed voor en lees hier wat je nodig hebt om een kat of kittens een goede start te bieden.

Voordat je je kat of kittens gaat ophalen, moet alles al klaarstaan, bij voorkeur op de definitieve plek.

Eten:

- Per kat of kitten is één etensbak voldoende. Zet deze op een rustige plaats, niet ergens in de keuken of woonkamer waar je steeds langs loopt.
- Ga je zowel brokken als natvoer geven, neem dan twee bakjes.
- Kies een voerbak van metaal of keramiek. Plastic bakken nemen op den duur geuren aan en zijn lastig schoon te maken.
- Kies een lage, brede voerbak zodat de kat zijn of haar snorharen niet tegen de rand stoot.

Drinken:

- Ook voor drinkbakken kies je keramiek of metaal.
- Zet meerdere drinkbakken neer in huis, op verschillende plekken.
- Zet de drinkbak **nooit naast** de voerbak, daardoor drinken katten minder.

Een kattenbak:

- Minimaal één kattenbak per kat, liefst dan nog één extra
- Haal altijd het deurtje uit de kattenbak
- Zorg voor een rustige plek in huis
- Voor jonge kittens kun je beter geen klontvormende kattenbakvulling nemen, als ze wat ouder zijn liever wel
- Als je jonge kittens in huis haalt, is het een goed idee om een kattenbak in de woonkamer te zetten. Jonge kittens zijn soms zo druk aan het spelen dat ze te laat op het idee komen om naar de bak te gaan.

Een krabpaal of -plank:

Een krabpaal of -plank is essentieel als je wilt voorkomen dat je kat of kittens aan de meubels begint. Er is heel veel keuze aan allerlei krabmeubels, je zult ongetwijfeld iets kunnen vinden dat binnen je budget en interieur past. Houd rekening met het volgende:

- de plaats van de krabpaal. Deze moet dusdanig geplaatst zijn dat de kat er makkelijk bij kan, dus niet aan de achterkant van de achterste tafelpoot omdat hij zo lelijk is. Een krabpaal in de buurt van de slaapplek van de kat, zodat hij zich kan uitrekken als hij wakker wordt, of in de buurt van een deur (om aan de markeerbehoefte te voldoen) is ook een uitstekend idee.
- sommige katten krabben horizontaal, andere liever verticaal. Kijk waar je kat nu krabt en pas de paal of plank daarop aan.
- de hoogte van de krabpaal of -plank. Een kat wil zich lekker lang kunnen maken, dus een klein laag paaltje is niet geschikt.
- bekleding van de krabpaal of -plank. Zachte vloerbedekking is niet handig, want dat lijkt teveel op je meubels en biedt bovendien weinig houvast voor kattennagels. Sisal

voldoet prima, maar als je kat graag aan het behang krabt, heeft hij misschien liever een kartonnen krabplank.

- heb je meerdere katten, zorg dan voor meerdere krabmogelijkheden.
- zorg ervoor dat de plank of paal stabiel is! Sommige katten gaan er zelfs aan hangen, check daarom dat er geen ongelukken mee kunnen gebeuren.

Er zijn momenteel veel leuke en verschillende krabproducten op de markt, van scratch lounges tot allerlei grappige 'meubels', die er ook in onze ogen leuk uitzien. Kijk eens rond op internet. Het zal nu echt niet meer zoveel moeite kosten om iets geschikts voor de kat te vinden dat ook in jouw interieur past.

Slapen:

Een lekker warm slaapplek is belangrijk voor een kat. Ofschoon veel katten graag op een stoel of op de bank slapen, is een speciaal mandje erg fijn.

Speeltjes:

Natuurlijk moeten kittens of een kat speeltjes hebben. Spelen is immers essentieel voor een kat. Ook nu weer: je kunt het zo duur of goedkoop maken als je zelf wilt.

Veiligheid

Controleer je huis voordat de kittens komen: zijn er geen gevaarlijke situaties zoals openstaande raampjes waar het diertje uit kan klimmen/vallen, laat de deuren naar toiletruimtes dicht, zet planten buiten bereik, zorg, dat er geen kabels los liggen en berg je allerkwetsbaarste spullen een paar weekjes op!

Rustig wennen

Zet je kittens eerst in een kleine ruimte met etensbak, kattenbak etc. Voor zulke kleintjes is alles overweldigend en nieuw, geef hen de kans om alles in hun eigen tempo te ontdekken. Er wordt wel eens gezegd dat je kittens eerst op de bak moet zetten en vandaar de rest kunt laten ontdekken; dan zouden ze altijd de bak weer weten te vinden. Kittens kunnen echter zo druk zijn met het ontdekken van hun nieuwe leefwereld dat ze al snel de weg kwijt zijn of te ver van de bak gedwaald is om op tijd terug te kunnen.

Als een kitten ondernemend is en de weg in huis goed weet te vinden, kun je het al snel meer ruimte geven. Is het wat angstiger, ga er dan na een uurtje bij zitten. Ga (voorzichtig) met het kitten spelen of geef het wat lekkers om het ijs te breken.

Bedenk dat het een hele overgang voor de kittens is: ineens uit het nest in een vreemde omgeving, zonder nestgenootjes. Laat je kinderen niet meteen met de kittens gaan slepen en spelen, tenzij de kittens dat uit zichzelf doen. Nodig ook niet meteen je hele vriendenkring of de straat uit om de nieuwe gezinsleden te komen bekijken, dat is echt veel te druk. De kittens zijn er over een paar dagen ook nog steeds!

Kittens opvoeden, de beste tips!

Kittens opvoeden? Misschien niet iets waar je meteen aan denkt, maar wel heel belangrijk! Je wilt natuurlijk niet dat je kittens aan je bank gaan krabben of in je gordijnen hangen. Opvoeden betekent ook dat je je kittens zo goed mogelijk voorbereidt op een leven zonder stress of angst.

Kun je kittens iets leren?

Natuurlijk! Alle dieren kunnen leren, dus ook kittens. Maar je moet er wel bijtijds mee beginnen en niet wachten tot de kittens ondeugend worden. Want dan hebben ze al allerlei dingen aangeleerd die niet zo handig zijn. Kittens opvoeden doe je vanaf dag één dat ze in huis zijn.

Kittens leren iets als er iets positiefs volgt op een actie, bijvoorbeeld als je een snoepje geeft als hij aan de krabpaal krabt. Belonen is daarom heel belangrijk element bij het opvoeden van kittens, veel belangrijker en effectiever dan staffen!

Een kitten opvoeden en moederpoes

De moederpoes speelt weliswaar een belangrijke rol, maar ook als je kittens lang genoeg in het nest gebleven zijn (bij voorkeur langer dan 9 weken) ligt er voor jou nog wel wat werk. Moederpoes leert een kitten namelijk niet dat hij niet aan de meubels mag krabben of dat een reismand niet eng is.

Maak je huis kittenproof

Dit is de eerste stap. Een kitten ziet je huis als één grote speeltuin en kent geen respect voor dure vazen. Maak daarom je huis 'kittenproof'. Natuurlijk moet een kitten leren wat hij wel en niet mag, maar een kitten begrijpt nog niet alles en voorkomen is altijd beter. Wat een kitten niet aanleert, hoef je ook niet meer af te leren.

- Zet je kwetsbare en breekbare spullen tijdelijk weg.
- Wees alert op kleine hoekjes en gaatjes waar een kitten in kan verdwijnen.
- Denk aan je bank en stoelen. Kittens kunnen nog niet zo hoog springen, ze klimmen naar boven via de leuning. Een grand foulard of ander glad kleed over de meubels voorkomt dit. Klimmen kan uiteindelijk leiden tot krabben!
- Hang je gordijnen tijdelijk hoger zodat de kittens er niet in kunnen klimmen.
- Denk aan losliggende snoeren. Berg ook planten en kleine dingen op waar je kitten op kan bijten en/of die hij in kan slikken.

Haal de juiste spullen in huis

Je hoeft geen gigantische bedragen uit te geven om je kittens blij te maken, maar een aantal zaken heb je echt nodig, naast natuurlijk voer- en drinkbakken:

- een (schone!) kattenbak. Zet deze in de buurt van waar de kittens het vaakst zijn, ze zijn nog te klein om de trap op te lopen naar een kattenbak op de 1e verdieping.
- een of meerdere goede krabpalen, die niet omvallen als het kitten eraan krabt of trekt.

- veilige speeltjes zodat je kittens zich niet vervelen

Maak een kitten opvoeden tot een spelletje!

Het leuke aan kittens is, dat ze nog jong en 'onbedorven' zijn. Ze vinden eigenlijk alles leuk en zijn (bijna) altijd in voor een spelletje. Dat zorgt ervoor dat kittens opvoeden relatief gemakkelijk is. Wanneer aan de reisman? Gooi er regelmatig een brokje of een balletje in zodat het geen enge plek meer is voor je kitten. Snapt hij de krabpaal nog niet helemaal? Lok hem naar de krabpaal met een hengeltje, trek het hengeltje langs de krabpaal omhoog en het kitten zal snel ontdekken wat de bedoeling is.

Heb je een (langharig) kitten dat vachtverzorging nodig heeft? Kam of borstel niet te lang en speel tussendoor met je kitten, zo blijft het relaxt voor jullie allebei.

Blij en gezonde kittens

Bij opvoeden denken we toch vooral aan straffen of afleren. Maar als een kat bang is voor de reisman kan het zo maar gebeuren dat je een bezoek aan de dierenarts toch maar liever uitstelt omdat het 'zo'n gedoe' is of omdat de kat zo gestresst raakt.

Wat mij betreft hoort bij de opvoeding dat je kittens

- leert dat borstelen of kammen leuk is (ook al doe je het slechts af en toe om te checken op vlooiën)
- er aan went dat je hun pootjes vastpakt (dan kun je makkelijk kijken of hij iets aan zijn pootjes heeft of op latere leeftijd zijn nagels makkelijker knippen)
- in hun bekje laat kijken en andere zaken die bij de dagelijkse verzorging horen toelaat
- wennen aan de reisman (en eventueel aan een bezoek aan de dierenarts)

Als de kittens aan al deze dingen gewend zijn, zul je daar later ook geen stress van hebben! Bouw het langzaam op, want kittens zijn niet alleen snel afgeleid, het zijn nog peuters die niet alles meteen snappen.

Een kitten opvoeden doe je met liefde en geduld

Net als een klein kind met vallen en opstaan leert lopen, leert een kitten nieuw gedrag in kleine stapjes. Alles wat je een kitten wilt aanleren, knip je op in kleine stapjes en na iedere stap beloon je het kitten met een (deel van een) snoepje, een brokje of een knuffel.

Heb geduld! Als het je niet lukt om je kittens iets aan te leren, probeer dan eens een andere aanpak.

Krabben aan de meubels

Leer je kleintjes zo vroeg mogelijk wat een krabpaal is. Voor veel eigenaren is het een schrikbeeld dat de meubels aan flarden gaan, dus is dit een belangrijk onderdeel van het opvoeden van kittens.

- Zorg dat je voldoende krabpalen in huis hebt (dus op meerdere plaatsen) en zorg er ook voor dat ze goed bereikbaar zijn voor de kat.

- Jonge kittens houden meer van horizontale krabmogelijkheden van karton. Die zijn niet zo duur, dus kies niet alleen voor de traditionele krabpaal met sisal. Je zult snel genoeg zien waar de voorkeur van je kitten ligt.

Niet met je handen spelen

Kittens moeten leren dat handen zijn om te knuffelen/aaien, niet om mee te spelen. Gebruik altijd hengeltjes, touwtjes, balletjes etc. Door je kittens met je handen te laten spelen, leer je hen dat je het goed vindt dat hij krabt en bijt. Vind je dat een paar maanden of een jaar later niet meer leuk, dan is het lastig af te leren.

Krabben en bijten tijdens het spel

Kittens kunnen heerlijk onbesuisd zijn en het is niet te voorkomen dat het je in het heetst van het spel wel eens per ongeluk bijt of krabt. Om de kans daarop zo klein mogelijk te maken, is met handen spelen is daarom uit den boze (zie ook hierboven).

Heb je een kitten dat fel speelt, wees dan extra voorzichtig met je handen. Zet het diertje op een kalme manier weg als het te fanatiek wordt, maar straf het nooit! Dit gedrag komt veel voor bij kittens die te vroeg uit het nest gehaald zijn en/of daarna geen speelkameraadjes hebben gekregen. Daar kan het kitten niets aan doen en het mag daarom niet gestraft worden. Zorg dat je veel en geregeld met het katje speelt, zodat het op een goede manier zijn energie kan uitleven. Een kattenvriendje erbij is meestal ook een goede oplossing.

Eten

Ook hier geldt: laat je kittens met verschillende merken en smaken kennis maken. Laat hen ook wennen aan blikvoer. Het is onzin dat blikvoer te zout of slecht voor katten zou zijn. Blikvoer heeft het voordeel dat de kat veel noodzakelijk vocht binnen krijgt. Jong geleerd is oud gedaan en hoe meer verschillende dingen je katten leert eten, des te makkelijker zal hij reageren als hij ooit op aangepast voer over moet. Zorg voor een goede kwaliteit voeding.

Moet je een kitten zindelijk maken?

Nee. Als ze rond de vier weken oud zijn, gaan ze zelf instinctief op zoek naar een plekje waar ze een kuiltje kunnen graven en doen ze hun eerste pogingen om zelfstandig te plassen of te poepen. Je moet er natuurlijk wel voor zorgen dat je voldoende kattenbakken in huis hebt en dat deze schoon zijn. Zorg ook dat deze niet te ver bij de kittens vandaan staan. Ze zijn nog te klein om bijtijds te bedenken dat hij helemaal naar het einde van de hal moet rennen om daar te kunnen plassen!

Spelen met je kittens

Spelen met je kittens is een van de leukste dingen die er zijn. Ze zullen snel meedoen en zich er helemaal in verliezen. Zorg er wel voor dat je kittens ook voldoende rust krijgen, vooral als je kleine kinderen hebt. De kittens mogen niet steeds wakker gemaakt worden om er mee te kunnen spelen. Maak het ook niet te wild, jonge kittens zijn toch nog kwetsbaar.

Mag een kitten al naar buiten?

Een kitten laat je niet naar buiten voordat hij of zij gecastreerd is. Poesjes kunnen al vanaf vier maanden drachtig worden en je merkt meestal niet dat ze krols zijn als ze zo jong zijn. Bovendien zijn kleine kittens niet 'streetwise', ze zien nergens gevaar in en kunnen in zeven sloten tegelijk lopen.

Een kitten opvoeden is consequent zijn!

Dat klinkt als een open deur, maar vrijwel iedereen gaat hier de fout in! Als je kittens niet op het aanrecht mogen, mogen ze **nooit** op het aanrecht – dus ook je partner of kind mogen geen oogje dichtknijpen. Bedenk ook dat sommige dingen wel grappig zijn als een kitten klein is, maar al snel ophouden leuk te zijn. Sommige mensen vinden het prima als kittens in hun broek omhoog klimmen, maar tegen de tijd dat het een kater van vijf kilo is geworden, is het niet echt leuk meer. Aanleren is veel makkelijker dan afleren.

Straffen is geen goede optie in de opvoeding van een kat. Natuurlijk moet een kat soms leren dat bepaald gedrag niet gewenst is. Dat kan ook op een vriendelijke manier:

- nee zeggen op duidelijke toon kan genoeg zijn
- contact verbreken kan genoeg zijn (stoppen met spelen, weglopen)

Je kat naar buiten of liever binnen?

Nu het warmer wordt, wil een kat naar buiten. De vraag of een kat naar buiten moet of ook binnen gelukkig kan zijn, wordt daarmee weer actueel. In dit blog zet ik de belangrijkste voors en tegens op een rij.

Struinen door de tuin

Een kat is een roofdier en moet kunnen jagen. Of ze nu achter een levende muis of achter een hengeltje aan gaat, zal de kat niet zo veel uitmaken. Belangrijk is dat ze kan loeren op prooi, er achter aan kan rennen en vervolgens die prooi kan vangen.

Daarnaast moet de omgeving voldoende prikkels bieden: de kat wil graag regelmatig nieuwe, spannende geuren ruiken, geluidjes horen, bewegingen vanuit haar ooghoek kunnen waarnemen. Struinen door tuin of weiland komt het dichtst in de buurt komt van het natuurlijke gedrag van een kat.

Je kat naar buiten: gevaren

Buiten zijn behalve prikkels ook gevaren:

- verkeer. Met name katers tussen de 7 en 24 maanden hebben een grotere kans op een verkeersongeluk. Overigens neemt die kans met 16% af voor ieder jaar dat een kat ouder wordt; katten worden blijkbaar 'streetwise'. Ongelukken gebeuren vaker 's nachts dan overdag.

- andere katten of honden. Gevechten met buurtkatten of – honden leveren niet alleen veel stress op, er bestaat kans op verwondingen en ziektes als FIV (kattenaids)
- kattenhaters: mishandeling, vergiftiging etc.
- katten kunnen gestolen worden (raskatten) of per ongeluk in auto's meeliften

Overlast door katten

Katten die los buiten lopen kunnen overlast veroorzaken: ze kunnen met andere katten of honden gaan vechten en bij de burens in de tuin poepen of sproeien.

Ook is er het effect van katten op dieren in het wild (vogels, reptielen etc). Dat de teruggang in biodiversiteit niet het gevolg is van de huiskat behoeft geen twijfel, we moeten echter kwetsbare diersoorten zo goed mogelijk beschermen tegen elke vorm van predatie (en niet alleen door katten).

Gevaren voor een kat binnen

Dan maar naar binnen? Daar zijn ook veel mogelijke gevaren. Denk daarbij aan vergiftiging (planten, schoonmaakmiddelen), brandwonden, bekneld raken in kantelramen of uit het raam vallen. Een deel hiervan is door verantwoorde eigenaren overigens natuurlijk zeer eenvoudig te voorkomen.

Binnenkatten hebben een grotere kans op obesitas en gedragsproblemen als onzindelijkheid c.q. blaasproblemen. Binnenkatten die niet genoeg prikkels krijgen, gaan zich vervelen en kunnen uiteindelijk zelfbeschadigend gedrag gaan vertonen.

Wat mij persoonlijk betreft: katten naar buiten mits dat veilig kan en de kat geen overlast kan veroorzaken voor zijn omgeving in brede zin.

Is een binnenkat zelig?

Katten vinden het heerlijk om buiten rond te struinen, in bomen te klimmen en de tuin van de burens in de gaten te houden. Maakt dat een binnenkat zelig? Niet noodzakelijk, maar er zijn wel wat dingen waar je op moet letten. En hoe zit het met ex-zwerfkatten?

Binnenkat

Steeds meer katten leven tegenwoordig uitsluitend binnen, om verschillende redenen. Je woont op een flat of appartement, je hebt een raskat, je woont aan een drukke weg of er zijn kattenhaters in de buurt. Er wordt bovendien steeds vaker gediscussieerd over de overlast die buitenlopende katten veroorzaken, ook dat kan een goede reden zijn om je kat binnen te houden.

Zijn alle katten geschikt als binnenkat?

Nee, dat hangt van verschillende dingen af. Ik krijg wel eens de vraag of er rassen zijn die speciaal geschikt zijn als binnenkat, maar die zijn er niet. Er zijn daarentegen rassen die veeleisend zijn, zoals Bengalen en Savannahs. Deze katten hebben veel beweging en afwisseling nodig, dus ofwel een groot huis ofwel een afgezette tuin of ren.

Opgroeien in huis

Katten die in huis opgroeien, zullen over het algemeen geen problemen hebben om de rest van hun leven binnen te blijven. Toch kunnen sommige katten desondanks een enorme drang hebben om naar buiten te willen, ze worden uiteindelijk binnen onhoudbaar. Bij deze katten zijn de genen sterker dan de opvoeding.

Is een binnenkat zielig?

Niet als je er voor zorgt dat ze haar natuurlijk gedrag kan uitleven! Belangrijk voor een binnenkat:

- een schone en plezierige kattenbak
- voldoende klim- en krabmogelijkheden
- veilige (slaap)plekken om zich terug te trekken
- mogelijkheid om naar buiten te kijken
- eventueel een voerpuzzel om haar extra uitdaging te bezorgen
- voldoende ruimte om haar voer, kattenbak en andere benodigdheden door het huis te verdelen
- veel afwisseling in haar speeltjes
- omgevingsverrijking door middel van bijvoorbeeld geuren (maar kijk uit met te veel luchtverfrissers en sprays!)
- en natuurlijk:

Spelen, spelen en spelen

Ik kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk spel voor je kat is, als alternatief voor het jagen dat ze binnenshuis niet kan doen. Spelen is meer dan speeltjes hebben, dus investeer in dagelijkse vaste spelmomenten voor je kat. Ze hoeven geen half uur te duren, een paar minuten kan al genoeg zijn.

Gekke vijf minuten

Vrijwel alle katten hebben hun 'gekke vijf minuten', vaak 's avonds. Dat is geen teken dat je binnenkat zielig is of zich verveelt, al kan het wel helpen als je voor voldoende spel en afwisseling door de dag zorgt. Ga op zo'n moment niet meedoen, soms wil ze gewoon ook eens lekker alleen spelen!

Van buiten naar binnen

Katten die gewend zijn om vrij rond te lopen, moeten soms even slikken als ze binnengehouden worden, bijvoorbeeld na een verhuizing of als ze om medische redenen tijdelijk even binnen moet blijven. Bovenstaande adviezen zijn uiteraard ook geschikt voor deze – tijdelijke – situatie.

Ex-zwerfkatten

Een verhaal apart vormen ex-zwerfkatten. Sommige asielen eisen dat deze dieren absoluut weer naar buiten kunnen, andere willen dat juist niet. Veel zwervertjes zijn ergens in hun leven op straat

gedumpt en zijn dolblij dat ze weer een veilige plek hebben. Deze katten hoeven niet meer zo nodig naar buiten. Katten die langer buiten gezworven hebben en/of een hoog energieniveau hebben, willen dat graag wél. Hier hangt het dus van je kat af.

Zo kan je kat veilig naar buiten

Kunnen katten binnen ook gelukkig zijn? Ja, dat kan. Maar of je nu een binnenkat hebt of hem naar buiten wil laten, in beide gevallen vraagt de leefomgeving van de kat de nodige aanpassingen. Hieronder o.a. tips om je kat veilig naar buiten te laten.

Binnenpret

Katten hebben binnen niet veel prikkels. Daarom is het goed om ze die alsnog te bieden door middel van spel. Momenteel ligt de nadruk bij omgevingsverrijking voor de kat vooral op voerpuzzels, maar bedenk dat een kat veel meer prikkels nodig heeft: lichamelijke beweging, andere geluiden, andere geuren.

Een frisse neus

Frisse lucht kan al een extra prikkel zijn.

- Een open raam – dat je goed beveiligt met gaas of een net – kan al veel plezier opleveren voor een kat. Wees echter voorzichtig met kantelramen! Er zijn speciale inzetstukken op de markt zodat je kat niet omlaag kan glijden. Je kunt evt. ook een handdoek oprollen en die in het kantelraam doen, voor hetzelfde effect.
- Een balkon kun je prima afzetten. Er is een ruime keuze uit gaas, zelfs gaas dat vrijwel onzichtbaar is. Je kunt panelen van gaas maken die je tussen je balustrade en het balkon van de bovenburen kunt klemmen, afhankelijk van de constructie van je balkon.

Je kat veilig naar buiten

Tijdens consulten hoor ik vaak van eigenaren dat hun tuin onmogelijk af te zetten is. Toch kan dat essentieel zijn om je kat veilig naar buiten te laten. En er is meer mogelijk dan je denkt.

- Een kattenren bouwen: op internet zijn talloze voorbeelden te vinden van zo'n kattenren. Als je hem liever niet aan huis kunt of wilt bevestigen, kun je hem elders in de tuin plaatsen en een 'looptunnel' naar de ren maken.
- Afzetten met gaas. Je bevestigt aan de binnenzijde van de tuin een aantal steunen, die in een schuine hoek de tuin in wijzen. Helaas kan dit wel een beetje het gevoel geven alsof je in een gevangenis woont.

Natuurlijk moet je kat gechipt zijn, maar dat geldt wat mij betreft ook voor allen binnenkatten!

(Met dank aan Liesbeth Puts van de Praktijk voor Kattengedrag)